

Meidän tiimi – yhdessä olemme enemmän

Yhdistystoiminta on tärkeä osa kolmatta sektoria. Siitä puhutaan paljon, mutta sen tekemiset jäävät vähälle huomiolle. Varsinkin eläkeläisyhdistysten toiminta jää näkymättömiin.

Ruskon Eläkkeensaajat täyttää 45 vuotta. Yhdistyksemme vahvuutena ovat aina olleet sitoutuneet ja motivoituneet aktiivijäsenet. Esittelemme teille kolme naista, joilla on ollut suuri merkitys yhdistyksen kehityksessä ja sen monipuolisuudessa toiminnassa.

He ovat olleet nykyisen hallituksen jäsenistä toiminnassa mukana kaikkein pisimpään, ovat tunnettuja ja luotettuja jäsenistön keskuudessa. Tiimityö on hitsannut tämän porukan vuosien varrella yhteen!

Pirkko "Järjestää kaiken" Esitalo, 81 v

Kauppaleikki oli Pirkon lempileikki jo lapsuudessa. Ei ihme, että hän teki uransa kaupan alalla ja jäi eläkkeelle Rautakirjan palveluksesta. Ihmiset ovat kivoja, kuvaa Pirkko sitä, mikä häntä on asiakaspalvelutyössä aina kiehtonut. Hän jäi eläkkeelle vuonna 1999 ja muutti puolisonsa kanssa Ruskolle.

Liikunnallinen ja toimielias nainen ei viihtynyt pitkään pelkästään hellan ääressä, vaan suuntasi energiansa yhdistystoimintaan. Hänestä tuli Ruskon Eläkkeensaajien taloudenhoitaja ja jäsenasioiden hoitaja vuonna 2001. Pirkko toimenkuva laajeni ja hän ryhtyi suunnittelemaan ja vetämään yhdistyksen matkoja sekä hoitamaan tilavarauksia.

Pirkko on hoitanut menestyksekkäästi arpajaispalkin-

tojen keruun ja arpajaisiin liittyvät järjestelyt aina viime vuosiin asti. Nyt myös jäsenet ovat tulleet kiittävästi mukaan hankkimaan palkintoja. Palkintopöytä on kertynyt oman puutarhan tuotteita, metsän antimia, marjoja, sienia ja erilaisia kättentöitä, linnunpönttöjä ja villasukkia jne. Olemme oppineet puhaltamaan yhteen hiileen. Tilaisuudesta riippuen arpajaisien tuotto on ollut noin 500–600 euroa. Arpajaiset ovat merkittävä tulolähde yhdistykselle ja hyvin odotettu ohjelma-numero, sillä palkinnot ovat olleet runsaat ja laadukkaat.

Näitä kaikkia tehtäviä Pirkko hoitaa edelleen, mutta nyt hän on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle vuoden lopussa. Helposti lähestyttävä ja aina ystävällinen Pirkko on hen-

kilö, jonka saappaita on haastava täyttää.

Mikä on saanut Pirkon jatkamaan ja jaksamaan näin pitkään? – Ihmiset ja vuorovaikutus heidän kanssaan, vastaa Pirkko.

Esimerkiksi matkoilla on kaikilla voitava olla turvallinen olo alusta loppuun asti. Näin mukaan uskaltautuvat yksinäiset ja aremmatkin ihmiset. Matkoista saatu palautte on ollut hyvin myönteistä, mikä on saanut jaksamaan ja nauttimaan kiireisestään vapaaehtoistyöstä.

Jäsenkirjeiden jakelun liikunnallinen Pirkko on hoitanut polkupyörällä. On helppo kuvitella, että Pirkon puhelin soi vuodenvaihteenkin jälkeen erinäisissä asioissa... Vahdinvaihto ei käy sormia napsauttamalla.

Helposti lähestyttävä ja aina ystävällinen Pirkko on henkilö, jonka saappaita on haastava täyttää.

Pirjo on ollut aina keskeinen henkilö keittiötoimikunnassa suurtaolousosaamisensa takia.

Pirjo "Monta rautaa tulesa" Gustafsson, 76 v

Pirjo ja Pirkko ovat sisaruskuvia. Pirjo on opiskellut mm. kampaajaksi, apuhoitajaksi ja tehnyt niiden alojen töitä. Pisimmän työuran hän teki Hartelan suurkeittiön emäntänä. Pirjo jäi siitä tehtävästä työkyvyttömyyseläkkeelle vuonna 1994.

Ruskon Eläkkeensaajien hallituksessa Pirjo on ollut vuodesta 2001. Yhdistyksen varapuheenjohtajana hän toimi vuosina 2009–2021. Pirjo on ollut aina keskeinen henkilö keittiötoimikunnassa suurtaolousosaamisensa takia.

Ei ole helppoa arvioida, miten paljon tarjottavaa tarvitaan 10 hengelle tai 200 hengelle. Emme muista yhtään tilaisuutta, jossa tarjottavat olisivat loppuneet kesken ja se on ollut Pirjon rautaisen ammattitaidon ansiota.

Pirjolla on ollut monta rautaa tulesa: hän on kuulunut Eläkkeensaajien Varsinais-Suomen piiriin piirin hallitukseen ja ollut sen kulttuuritoimikunnan puheenjohtaja vuosina 2008–2021. Lisäksi hän on toiminut ruskolaisen palvelutalo Maununkotisäätiön hallituksessa. Laulua harrastava Pirjo kuuluu yhdistyksen omaan Sadat kielet -kuoron ja Ruskon seurakunnan Hopeakuoroon.

Mikä on saanut Pirjon jaksamaan näin laaja-alaista vapaaehtoistyötä? – Yhdessä tekeminen ja mahdollisuus vaikuttaa, tiimityöskentely ja hyvä yhteishenki, kun päämäärä on sama, summaa Pirjo.

Pirjo on joutunut terveydellisistä syistä hiljentämään tahtia ja antamaan aikaa toipumiselle. Ikääntyvien toimijoiden on otettava huomioon oman jaksamisen rajat. Se on oikeutettua ja välttämätöntä oman hyvinvoinnin kannalta.

Marjan tarkkuuden ja täsmällisyyden ansiota on, että yksikään pienavustus ja kunnan tukihakemus ei ole jäänyt tekemättä!

Marja "Pienavustusten ja tukihakemusten asiantuntija" Kulmala, 74 v

Marja on paljasjalkainen turkulainen: syntynyt Heidekenin synnytyssairaalassa ja kasvanut perinteikkäällä Turun Nummenpakalla. Sieltä hän siirtyi kansakoulun jälkeen Tipulaan, Turun tyttölyseoon.

Kauppaopistossa opiskelun jälkeen Marja meni Turun musiikkiopiston kansliasihteeriksi ja työskenteli siellä 43 vuoden ajan. Eläkkeelle Marja jäi Turun konservatorion talouspäällikkö tehtävästä vuonna 2010.

Marjasta tuli ruskolainen vuonna 1986, kun hän muut-

ti silloisen aviomiehensä kotipaikkakunnalle. Ystävät houkuttelivat hänet yhdistystoimintaan. Hän on toiminut yhdistyksemme sihteerinä vuodesta 2013.

Marjan tarkkuuden ja täsmällisyyden ansiota on, että yksikään pienavustus ja kunnan tukihakemus ei ole jäänyt tekemättä! Tällä seikalla on ollut suuri merkitys yhdistyksen talouden ja sen antamien toimintamahdollisuuksien ylläpitämisessä. Marjan vastuulla olivat myös opintosihteerin tehtävät aina vuoteen 2020 asti.

Marjan työelämätausta näkyy siinä, että yhdistyksessä toimii hänen perustamansa ja vetämänsä klassisen musiikin konserttikerho. Osallistujamäärä ei ole suuri, mutta he ovat sitäkin innokkaampia ja käyvät lähes viikoittain Turun filhar-

monisen orkesterin konserteissa.

Marja on mukana Pirjon ja Pirjon kanssa keittiötoimikunnassa, joka on vastannut tilaisuuksien tarjottuun suunnittelusta ja siihen liittyvistä hankinnoista. Kun Pirjo arvioi, että johonkin tilaisuuteen tarvitaan 200 munkkia, niin Marjan kotona alkaa paistaminen jo aamuyöstä. Herkulliset munkit ovat valmiina aamun tapahtumassa.

Marja on mukana myös seurakuntatoiminnassa ja on kuulunut pitkään Ruskon kirkkovaltuustoon sekä lähetystyön tukiryhmään.

Mikä saa Marjan jaksamaan vapaaehtoistyössä? –Vuorovaikutus ihmisten kanssa, kiitollinen palaute ja se, että itsellä on aito halu palvella ja huolehtia ihmisistä, Marja kuvaa motiivejaan.

Miten motivoida uusia eläkeläisiä mukaan yhdistyksen ja aktiiviseen toimintaan?

Helteinen päivä Marjan pihalla on jo kääntymässä illaksi, mutta jatkamme vielä keskustelua. Yhteisöllisyys ja asiakaslähtöisyys yhdistävät tätä kolmen naisen tiimiä. Tasokkaimmatkaan tilaisuuksien järjestäjät eivät napita asiakaiden villatakkeja eivätkä kuljeta heitä konserteista kotiovelle.

Ihmisläheisyys onkin Ruskon Eläkkeensaajien

perusajatus. Se saa ihmiset viihtymään ja sitoutumaan yhteiseen toimintaan.

Kolmikion mielestä oleellista on, että kynnys on matalalla ja katto korkealla. Ensikontakti on tärkeä: ihmisten on saatava kokea, että he ovat tervetulleita ja että heidän hyväksytään sellaisena kuin he ovat.

Ei pidä painostaa jäseneksi heti, kun tulokas vastaa kurkkii ovesta. Toiminnan on annettava tehdä vaikutus. Kun yhteisöllisyyden tunne herää, niin jäsenet ovat valmiimpia sitoutumaan myös aktiivisempaan toimintaan.

Jokaisesta löytyy vahvuuksia, joista henkilö itsekin ei ehkä ole tietoinen. Kun pääsee käyttämään omia vahvuuksiaan, niin onnistumisen tunne saa jatkamaan ja lisää sitoutumista. Porukasta löytyy ystäviä ja elämä saa uudenlaista sisältöä, mitä ei ehkä ole ajatellutkaan omalle kohdalleen.

Mitkä ovat yhdistystoiminnan keskeisimpiä tehtäviä?

Pirkko näkee yhdistystoiminnan merkityksellisyysnimenomaan siinä, että se tarjoaa omalla paikkakunnalla virikkeitä ja ehkäisee yksinäisyyttä. Korona-aika on asettanut toiminnalle ja sen uudelleen käynnistämiseksi paljon haasteita.

Keskusteluun nousi myös kysymys, miten saadaan

yhdistyksissä tehtävä vapaaehtoistyö näkyväksi ja sille arvostusta, joka sille kuuluu?

Pitäisikö olla enemmän esillä ja unohtaa turha vaatimattomuus? Ehkä vapaaehtoistyö herättäisi silloin enemmän kiinnostusta.

Yhdistyksillä on edustus kuntien vammais- ja vanhustoneuvostoissa. Olisi tärkeää saada sinne ihmisiä, jotka ovat perehtyneitä asioihin ja tuovat kantojaan esiin selkeästi, perustellusti ja rakentavasti. Sellaisia henkilöitä, jotka haluavat vaikuttaa ja muuttaa asioita silloin, kun siihen on aihetta.

Tehtävää on paljon ja erilaisia tekijöitä kaivataan. Meidän tiimimme on esimerkki siitä, miten asioita voidaan hoitaa yhdessä jokaisen vahvuudet hyödyntäen.

Näitä pirkkoja, pirjoja ja marjoja on monissa yhdistyksissä ja heitä pitäisi nostaa esille innostamaan uusia jäseniä mukaan toimintaan.

Jäsenhankinta ei saa olla liian aggressiivista, vaikka se on yhdistyksen tulevaisuuden kannalta hyvin tärkeää työtä. Parempi tapa on lisätä yhdistyksen toiminnan kiinnostavuutta viestimällä siitä ihmisille sanoin ja kuvin. Ihmiset haluavat tulla mukaan porukkaan, jolla on kivaa yhdessä.

Helteisen päivän päätteeksi siirryimme Marjan kahvipöydän ääreen, joka ei tälläkään kertaa tuota pettymystä.

Kiitos Pirkko, Pirjo ja Marja!

Riitta Graan, tiedottaja Ruskon Eläkkeensaajat

Meidän tiimimme on esimerkki siitä, miten asioita voidaan hoitaa yhdessä jokaisen vahvuudet hyödyntäen.

Markku Leinonen on todella pidetty muusikko ikäihmisten parissa. Hänen ohjelmistonsa on jalalle käypää ja sopivan monipuolista.

Muusikko Markkun taival

Tanssi hoitaa ihmistä päästä varpaisiin. Lavatanssi kuuluu eläkkeensaajien harrastuksiin. Siinä yhdistyvät liikunnan ja musiikin lisäksi sosiaalisuus, hauskanpito ja uuden oppiminen sekä hyvä, elävä musiikki. Mitä mahtaa tuumata solisti, joka jaksaa viihdyttää meitä tanssijoita vuodesta toiseen? Päätin jututtaa pitkään linjan muusikkoa, kaikille Pohjois-Karjalan piirin Eläkkeensaajille tuttua Markku Leinosta.

Muusikon vaiheita

– Isä sai vuonna 1963 mandoliinin 40-vuotislahjaksi. Opetelin soittamaan sitä. Parin vuoden kuluttua oli naapurissa häät, jossa oli soittamassa lieksalainen haitaristi. Hän soitti tosi hyvin ja se upposi minuun, 13-vuotiaaseen. Mä nautin vanhemmilleni, että halusin haitarin. Olin ollut keväisin kylvösavotoissa. Sain niistä rahaa ja maksoin osan haitarin hinnasta. Se hankittiin syksyllä -67.

– Siitä tulee nyt syksyllä 54 vuotta. Olin 15-vuotias, kun aloin opetella soittamista omin päin. Vuonna -71 soitin jo naapurissa häissä kokeilemman soittajan kanssa.

Kappalevalikoima ei ollut vielä suuri. Oli ehkä vuosi 1973, kun ostin Joensuusta ihan uuden harmonikan.

– Keväällä 1975 voitin laulukilpailun Ilomantsin työväentalolla ja kesäkuussa liityin Sudet-yhtyeeseen. Tämän nykyisen harmonikan ostin vuonna 1978. Olen esiintynyt yhtäjaksoisesti vuodesta 1975, yhteensä 46 vuotta. Yksin olen soittanut vuodesta 1994. Levyiltäni löytyy omaakin sävellystyötä kolmen kappaleen verran.

Esikuvat laulamisessa ja soittamisessa

– Laulu puolella ehdottomasti Reijo Taipale. Harmonikka puolella Esko Kõnönen ja Taito Vainio.

Kiinnostuksen ylläpitäminen

– Tanssiva yleisö kannustaa aina vaan jatkamaan. Kun on ollut jatkuvasti kysyntää, niin se on antanut intoa tehdä tätä hommaa. Yksi tekijähän yhden miehen orkesterissa on halpuus. Se lisää keikkoja. On keuhuttu myös hyvää rytmää ja lauluääntä, haitarisoittoa vähemmän. – Ja olihan musisointi vastapainoa raskaalle metsätyölle.

Mitä esiintymisen ja musisoinnin merkitsee muusikolle?

– Saahan siitä pientä tuloakin ja kun käy keikoilla, tapaa erilaisia ihmisiä ja pysyy itsekkin sosiaalisena. Monesti olen miettinyt, että jos en olisi hankkinut haitaria, niin olisi-sinko Repovaarassa peräkammarin poikana?

Minkälaisissa eri tilaisuuksissa esiinnyt?

– Tanssikeikkojen lisäksi olen soittanut häissä: 70–80-luvulla ja vielä 90-luvullakin oli paljon häitä. Parhaina kesinä oli viidetkin häät. Olen esiintynyt myös syntymäpäivillä ja hautajaisten muistotilaisuuksissa. Viimeksi pari vuotta sitten lauloin sotaveteraanin muistotilaisuudessa kanttorin säestyksellä Veteraanin iltahuudon. Nuotiokeikkoja ja kansalaisopiston yhteislaulu-piirejä olen vetänyt sivukylillä 25 vuotta.

Onko tanssikkulttuurissa tapahtunut muutosta vuosikymmenien aikana?

– Tanssipaikat on vähentyneet. Myös tanssijoiden määrä on pienentynyt. Parhaimpina vuosina Huhuksen lavalla oli 300 henkeä. Tosin tilalle ovat tulleet Kiteen Eläkkeensaajien järjestämät tanssi kerhotalolla Joensuussa, Simpeleellä ja Kerimäellä ja muuallakin. Tanssilajeja on tullut ohjelmistoon lisää, muun muassa hidas valssi,

jota ei silloin alkuvuosisikymmeninä soitettu. Uusien tanssilajien myötä tanssijoidenkin tanssiviivat ovat lisääntyneet. Tanssijat ovat raistuneet.

Korona-ajan vaikutukset?

– Korona vaikutti, kuten suurilla staroillakin, keikkojen perumisena ja sai ne loppumaan lähes kokonaan. Laulu- ja tanssipiiritkin olivat jäissä viime talvena. Oudolta tuntui, kun ei tarvinnut – tai saanut – lähteä keikalle. Jännitti enemmän, kun tauon jälkeen lähti soittamaan, vaikka rutiinia on, mutta silti.

Aika eläkeläismuusikkona

– Moni eläkeläinen valitsee, että aika ei kulu. Minulla ei sitä ongelmaa ole. Tulee enemmän harjoiteltua soittamista ja uusia kappaleita. Yleisö huomaa usein, että olen ottanut ohjelmistooni uusia kappaleita. Sanovat, että se ja se soittaja soittaa aina saman setin.

– Uusien kappaleiden opetteleminen pitää toivon mukaan muistin virkeänä. Olen korvakuulolta soittaja. Muistissa on noin 300 esityskelpoista kappaletta. Vois vielä jatkaa niin kauan, kun saan ne sieltä ulos. Ja saahan siitä eläkkeen päälle vähän suolarahaa. Jos kunto ja terveys pysyvät tällaisina, niin ainakin sen vajaa neljä vuotta voisoin yrittää soittaa. Tulisi 50 vuotta täyteen. Siihen olisi hyvä lopettaa!

Tähän on haastattelijan pakko jatkaa, että älä Markku lopeta, soita vaan niin kauan kuin terveys sallii!

Markku on todella pidetty muusikko juuri ikäihmisten parissa. Hänen ohjelmistonsa on jalalle käypää ja sopivan monipuolista. Suosiosta kertoo myöskin Pohjois-Karjalan oman radiokanava Rexin Lauantaitanssit-ohjelma, jossa Markkun kappaleita toivotaan usein. Omalla persoonallaan ja esiintymisellään Markku on voittanut tanssijoiden sydämet.

Kaikkea hyvää muusikko Markkulle!

Otto Toropainen
Kiteen Eläkkeensaajat

Intohimona ruoanlaitto ja ruokablogin pitäminen

Rakastan ruoanlaittoa ja uusien reseptien kokeilemista. Perustin vuonna 2018 Three Generations Blogin, joka on kolmen sukupolven ruokablogi. Siellä säilytän reseptejäni ja niihin liittyviä tarinoita ja muistoja. Näin ne siirtyvät rakkaalle perheeleni, tyttärelleni Annulle, pojalleni Tuomakselle ja lapsenlapsilleni Amandalle, Francescalle ja Miljalle.

Reseptejä olen perinyt äidiltäni ja anopiltani. Olen iloinen, että lapseni ja lapsenlapseni ovat myös innokkaita kokkeja. Ihanaa on ollut kokata ja leipoa Annun ja Tuomaksen kanssa, näin olen tehnyt myös lastenlasten kanssa. Pikkuinen Miljakin on jo innokas leipoja.

Blogi yhdistää meitä yli rajojen, sillä tyttäreni ja hänen lapsensa asuvat Kreikassa, Ateenassa. On tosi ihanaa, että voin saattaa nuorempolven kosketuksiin suomalaisen ruokaperinteen kanssa. Karjalanpiirakoita on

leivottu yhdessä Ateenassa, se oli tyttöjen toivomus. Olen myös opettanut, miten perinteinen mämmi tehtiin äitini oppien mukaan. Reseptejä kyselevät lapset ja lastenlapset ja onneksi ne ovat tallessa.

Perheeni tuntee hyvin Mustan Vihkon. Sillä on jo legendaarinen maine suvussamme. Nyt jaan sen salaisuuksia teidänkin kanssanne.

Olen kerännyt Mustaan Vihkoon reseptejä vuodesta 1971 alkaen. Vihko on aarteeni ja jos se katoaisi, olisin pullassa. Se on nyt niin täynnä, että minun on ollut pakko siirtää se kasaan nauhalla. Muuten se olisi selatessa levinnyt käsiini.

Valitsin teille www.annuhelena.fi -blogistani muutaman reseptimaistaisena.

Irma Marttila
äiti, mummu

Kookoskanaa leivinuunissa

900 g broilerinfileitä
1 iso purjo
1 punainen paprika
1 kanaliemikuutio
suolaa
currya
ruokalusikallinen chiliastiketta
purkillinen kookosmaitoa

Pilkoin purjon, paprikan ja broilerinfileet. Laitoin padan pohjalle vähän oliiviöljyä ja sitten kaikki ainekset pataan ja pata leivinuuniin, kun lämpöä oli n 200 astetta. Annoin rautapadan olla uunissa pari tuntia ja tarjosin paistoksen riisin kanssa. Tästä tuli suosikki heti!

Hiivaleipää leivinuunissa

1 litra lämmintä vettä
1 rkl suolaa
1 rkl hunajaa
50 g tuoretta hiivaa
Vähän vaalean leivän juurta

Juuren teko ensimmäistä leivontakerää varten:

1 dl vettä, nokare hiivaa, 1,5 dl vehnäjuuhuja, 1 tl merisuolaa. Olen lisännyt palan juureen tehtyä vaaleaa leipää mukaan. Sekoita hyvin, että juuresta tulee tasainen ja anna levätä jääkaapissa 12 tuntia, lämpimässä 4-5 tuntia.

Taikina:

Sekoitin ainekset ja lisäsin vielä 2 dl kaurahiutaleita, 2 dl sämpyläjuuhuja ja n. 16 dl hiivaleipäjuuhuja. Yleiskone vaivasi taikinan puolestani.

Annoin taikinan kohota noin tunnin ja leivoin neljä leipää. Annoin leipien kohota tunnin ja sitten paistoin leipiä leivinuunissa, arinalla, n 30 min, asteita oli 230. Ihanasti kumisee pohja ja tästä se harjoittelu jatkuu.

Otan valmiista taikinasta noin puoli kahvikupillista ja säilytän sen jääkaapissa seuraavaan viikkoon, jolloin käytän sitä uuden hiivaleipätaikinan juurena.

Rakas anoppini, Annu ja tytöt sekä minä Kulosaarissa vuonna 2007.